

Pro vaši informovanost v práci

Na co nesmíme zapomínat!

Vážené kolegyně, kolegové, odborová práce je velmi rozmanitá, náročná a bohužel vyžaduje také řadu administrativy. Jednou z nezbytných náležitostí jsou povinnosti vůči veřejnému rejstříku. V tomto vydání pro vás svazový právník

JUDr. Miroslav Sobotka připravil detailní a podrobný přehled všech náležitostí a nezbytných kroků, které musí odborová organizace vůči veřejnému/spolkovému rejstříku splňovat.

OS ECHO je připraven vám kdykoliv v případě potřeby poradit a pomoci.

► Povinnosti odborových organizací vůči veřejnému/spolkovému rejstříku ◀

Podle zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, a zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, vznikají odborovým organizacím povinnosti zveřejňovat ve spolkovém rejstříku povinné údaje o odborové organizaci. Příslušným rejstříkovým soudem je krajský soud, v jehož obvodu má odborová organizace své sídlo (pro hl. m. Prahu a Středočeský kraj je příslušným rejstříkovým soudem Městský soud v Praze).

► Každý rok do Sbírký listin ◀

Každoročně je předložit v elektronické nebo listinné podobě účetní závěrku za předchozí kalendářní rok. Stanovy odborové organizace se zakládají do Sbírký listin při vzniku odborové organizace a později úplné znění stanov s vyznačením přijatých změn. Jiné listiny se zakládají do Sbírký listin fakultativně jen na návrh odborové organizace (např. čestné prohlášení stálého likvidátora). Podklady k jednotlivým zápisům zasílané v příloze návrhů soud zakládá pouze do spisu.

► Zápis nové odborové organizace ◀

Do veřejného rejstříku se provádí zápis nové ZO výlučně vyplněním inteligentního formuláře na <https://or.justice.cz/ias/ui/podani>.

Zde vyberete v prvním okně položku „Prvozápis“ a v druhém okně položku „Odborová organizace“, nebo jednoduše kliknete myší při současně stisknuté klávese Ctrl na tento odkaz: [Veřejný rejstřík a Sbírký listin - Ministerstvo spravedlnosti České republiky \(justice.cz\)](https://or.justice.cz/ias/ui/podani)

Při prvozápisu se mimo názvu, sídla, účelu a názvu orgánů musí zapsat alespoň jeden člen statutárního orgánu (obvykle předseda ZO). K návrhu se přikládá a do závěrečné části zapíše jako předkládané přílohy zakládací listina (usnesení z ustavující schůze, kde bude údaj o zvolení alespoň 1 člena statut. orgánu/předsedy), prezenční listina a čestné prohlášení zapisovaného člena statutárního orgánu (předsedy ZO). Rejstříkový soud přidělí odborové organizaci IČO a na adresu jejího sídla pošle výpis z rejstříku, ze kterého zjistíte mimo jiné den vzniku.

► Změny údajů ◀

Ty se zapisují do spolkového rejstříku průběžně, vždy do 15 dnů jako změna zapsaných údajů novým návrhem na novém inteligentním formuláři

<https://or.justice.cz/ias/iform/index.html?jsessionId=WHZLWdM79P4nkyZ4GvRI40IL?0>. Do druhého okna doplníte své IČO a vyplníte změny do předemtné části a poté vyplníte závěrečnou část, kde zapíšete předkládané přílohy. Listiny v příloze návrhu se soudu zasílají výlučně v originálu nebo úředně ověřené kopii.

► Úředně ověřený podpis ◀

Je vyžadován u funkce předsedy ZO na inteligentním formuláři a na čestném prohlášení osob zvolených do orgánů odborové organizace (výbor, RK, revizor účtu, likvidátor). Návrh s listinami v příloze se doručuje příslušnému rejstříkovému soudu buď poštou nebo osobně do podatelny soudu (na kopii návrhu podatelna vyznačí přijetí návrhu). Soud má na vyřízení návrhu lhůtu 5 dnů.

► Vady návrhu ◀

Pokud se vyskytnou, soud vyzve usnesením navrhovatele, aby vady podání odstranil. Poskytnutou lhůtu k odstranění vad je třeba dodržet nebo soud písemně požádat o prodloužení lhůty. Je proto důležité při zpracování každého nového návrhu zapsat si návratový kód, který slouží ke vstupu do návrhu a opravě vadných nebo k doplnění neúplných nebo nepřesných údajů zapsaných v inteligentním formuláři (jinak byste museli formulář vyplňovat celý znovu). Návratový kód platí do doby, než soud návrhu vyhoví. U nového návrhu se použije nový inteligentní formulář, který vygeneruje nový návratový kód.

► Volby do orgánů odborové organizace ◀

Jsou nejčastějším důvodem k provedení změn zápisů ve veřejném rejstříku. U voleb členů orgánů na nové volební období se změna provede tak, že v novém návrhu (inteligentním formuláři) se pomocí červeného křížku vymažou všichni zapsaní členové orgánů (i kdyby byly zvoleny stejné osoby do stejných funkcí) ke dni konání voleb (nebo ke dni skončení volebního období, jsou-li účinky volby odloženy), a zapíšou se nově zvolení členové orgánů (výboru, RK, revizor účtu). U předsedy, místopředsedy,

hospodáře a pokladníka, se u zapisované osoby zapíše i tato funkce do příslušné kolonky. Datum vzniku funkce a vzniku členství (myšleno v orgánu, do kterého byl zvolen) se zapíše údaje z volebního protokolu (datum účinku zvolení, obvykle datum konání voleb). Člen statutárního orgánu (výboru) nemůže být současně členem kontrolního orgánu (RK, RÚ) a opačně! Člen výboru může být současně pokladníkem, hospodářem (tyto funkce není vhodné kumulovat s funkcí předsedy nebo místopředsedy ZO). Nepoužívejte funkci „jednatel“, stanovy OS ECHO takovou funkci neznají, navíc je to údaj zavádějící, který vyvolává pochybnosti o kompetencích v odborové organizaci.

► Změny v obsazení orgánů odborové organizace ◀

V průběhu volebního období mohou vznikat v důsledku nějaké právní skutečnosti (např. předseda nebo místopředseda nebo jiný člen výboru nebo člen RK z funkce odstoupí nebo je odvolán) nebo právní události (člen orgánu zemře). Doplnující volby se musí konat, pokud počet členů orgánu poklesne pod polovinu (je žádoucí, aby se doplňkové volby konaly také jde-li o předsedu ZO). Doplnující volbou se nový člen volí do orgánu na zbylou část probíhajícího volebního období. Změna se oznamuje rejstříkovému soudu novým návrhem na inteligentním formuláři tak, že se červeným křížkem vymaže konkrétní člen orgánu, jehož funkce skončila (dokládá se originální nebo úředně ověřenou listinou o odstoupení nebo odvolání z funkce, nebo kopii úmrtího listu), a pokud současně došlo k doplňující volbě nového člena orgánu, do téhož formuláře se zapíše nový člen orgánu, přičemž do položky vznik funkce a vznik členství se uvede datum konání doplňující volby (dokládá se volebním protokolem a čestným prohlášením nově zvoleného člena orgánu).

► Sídlo, název ◀

Sídlo odborové organizace umístěné v sídle firmy zaměstnavatele, u kterého odborová organizace působí podle § 286 odst. 3, zákoníku práce, se nemusí rejstříkovému soudu dokládat souhlasem vlastníka objektu; sídlo umístěné v jiném místě se dokládat musí. Název odborové organizace může, ale nemusí kopírovat název zaměstnavatele, u kterého odborová organizace působí. Změna názvu odborové organizace se oznamuje rejstříkovému soudu návrhem na zápis změny sídla prostřednictvím inteligentního formuláře a dokládá se rozhodnutím (usnesením) členské schůze nebo konference.

► Zrušení odborové organizace bez právního nástupce s likvidací ◀

Oznamuje se rejstříkovému soudu, dvěma samostatnými návrhy prostřednictvím dvou inteligentních formulářů. V první fázi se použije formulář „změna zapsaných údajů“ a doplní se název ZO o přídomek „v likvidaci“, do položky „Likvidátoři“ se zapíše členskou schůzí nebo konferencí zvolený nebo jmenovaný likvidátor (může jím být člen ZO nebo i cizí osoba), do kolonky „ostatní skutečnosti“ se запиší dva záznamy, a to „Členská schůze ZO rozhodla dne 9. března 2021 o zrušení odborové organizace z důvodu, že počet jejich členů poklesl pod 3 a likvidátorem jmenovala pana Jiřího Nováka, nar. 14.11.1960, bytem Nová 20, 650 01 Postoloprty“, a „Likvidátor vyzývá případné věřitele, aby přihlásili své pohledávky u zapsaného likvidátora nejpozději ve lhůtě 3 měsíců a 2 týdnů ode dne následujícího po dni zveřejnění zápisu vstupu odborové organizace do likvidace ve veřejném (spolkovém) rejstříku“. Návrh na zápis vstupu ZO do likvidace a zápis likvidátora se dokládá usnesením členské schůze a čestným prohlášením likvidátora.

► Výmaz ◀

Po provedení likvidace se v druhé fázi zvolí formulář „výmaz“, do kolonky „důvod výmazu“ se zapíše např. „Počet členů ZO poklesl pod 3, členská schůze ZO

rozhodla o zrušení ZO bez právního nástupce s likvidací, likvidace byla ukončena“, a doloží se v příloze zprávou likvidátora a souhlasem správce daně (finančního úřadu) k výmazu z veřejného rejstříku. Až výmazem z rejstříku odborová organizace zaniká jako právnická osoba.

► Sloučení nebo rozdělení ◀

Do veřejného rejstříku se zapisuje i sloučení nebo rozdělení odborových organizací. To se dokládá usnesením členské schůze nebo konference jak přejímající, tak sloučením zanikající odborové organizace (resp. usnesením členské schůze nebo konference odborové organizace, která se rozděluje) a účetní závěrkou zanikající a přejímající odborové organizace, resp. rozdělované a rozdělených odborových organizací. Sloučení nebo rozdělení se oznamuje rejstříkovému soudu opět návrhem na inteligentním formuláři, kde účastníky jsou oba subjekty a formulář podepisují předsedové příslušných odborových organizací. S ohledem na složitost návrhu se doporučuje konzultace s právníkem OS ECHO.

► Zápis dalších údajů ◀

Do veřejného rejstříku se zapisují i další údaje předpokládané v inteligentním formuláři, např. „účel zapsaného subjektu“ (např.: Ochrana a obhajoba práv a oprávněných sociálních, ekonomických, kulturních, právních a legislativních zájmů svých členů a zaměstnanců firmy, kde odborová organizace působí podle zákoníku práce“), nebo „Vedlejší hospodářská činnost“ (např.: Provoz dětského tábora“). Zápis se nedokládá listinami (pouze k výzvě soudu).

► OS ECHO pomůže a poradí ◀

Vyplněný inteligentní formulář obsahující návrh na zápis se „vygeneruje“ a doručí příslušnému rejstříkovému soudu. Před doručením rejstříkovému soudu lze návrh měnit pomocí návratového kódu a znovu generovat, aniž by vznikl nějaký problém. Lze také vyhotovit jiný formulář a původní, vygenerovaný formulář nedoručený rejstříkovému soudu skartovat bez právníků účinků. Případné nejasnosti konzultujte s právníkem OS ECHO, který může pomocí vašeho návratového kódu řešit problémy s vyplněním inteligentního formuláře i na dálku.

► Do veřejného rejstříku je nutno dodat tyto dokumenty: ◀

- název, sídlo,
- název statutárního orgánu a počet jeho členů, s uvedením způsobu, jak jedná,
- název kontrolního orgánu a počet členů,
- zápis všech členů statutárního orgánu (výbor),
- zápis všech členů kontrolního orgánu (revizní komise, revizor účtu),
- změna členů jak statutárního, tak kontrolního orgánu,
- protokol o volbě jak statutárního, tak kontrolního orgánu,
- u členů statutárního a kontrolního orgánu jméno, příjmení, adresa místa pobytu, případně také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu, rodné číslo, místo a okres narození, rodné příjmení, den vzniku nebo zániku členství a funkce v orgánu,
- čestné prohlášení členů statutárního a kontrolního orgánu, případně likvidátora (úředně ověřený podpis).

► Nezapomínejme na změny ◀

Dále je třeba do 15 dnů oznámit rejstříkovému soudu každou zapisovanou změnu (změnu členů orgánů, změnu sídla, názvu, změnu stanov/statutu, zrušení ZO/MO/SZO, její vstup do likvidace a jmenování likvidátora atd.). Změny lze oznamovat jak jednotlivě, tak i v jednom inteligentním formuláři.

Pokud zaměstnanec zůstává během plánované přestávky zaměstnavateli k dispozici v práci, náleží mu za tento čas přiměřená odměna.

Stanovisko OS ECHO JUDr. Miroslav Sobotka a JUDr. Libor Kalus

ÚSTAVNÍ SOUD

Nálezem II. senátu Ústavního soudu ČR, **sp. zn. II. ÚS 1854/20** ze dne 18. října 2021, bylo vyhověno ústavní stížnosti zaměstnance, který od svého zaměstnavatele požadoval proplacení nečerpaných přestávek v práci, jelikož podstatou jeho pracovní činnosti hasiče – strojníka byla mimo jiné i neustálá připravenost k zásahu v případě požáru, kdy měl povinnost zasáhnout nejpozději do 3 minut i na nejvzdálenějším místě pracoviště, a to i v době plánovaných přestávek na jídlo a oddech.

Nález ÚS dopadá nejen na práci hasičů, ale i dalších zaměstnanců pracujících v obdobném režimu (např. na práci zaměstnanců velinů rafinérií a ostatních chemických firem, řídicích středisek v energetice, vodohospodářství, dopravě, zdravotnictví apod.).

Ústavní soud navázal na svou ustálenou judikaturu, podle níž (a článku 28 Listiny) je podstatou práva na spravedlivou odměnu za práci princip, že za výkon závislé práce v jakémkoliv formě pracovněprávního vztahu vždy náleží zaměstnancům spravedlivá odměna, přičemž pokud by zaměstnanec neobdržel žádnou odměnu za práci, kterou by pro zaměstnavatele v pracovní době odvedl, byla by taková situace protiústavní.

Zda „držení pohotovosti“ během plánovaných přestávek v práci je či není pracovní dobou, vyplývá z podústavní právní úpravy.

V pracovněprávních vztazích je vždy třeba vymezit, zda je posuzovaný čas pracovní dobou nebo dobou odpočinku; třetí možnost právní úprava nepřipouští.

Měl-li zaměstnanec povinnost být připraven zasáhnout nejpozději do tří minut, a to i během plánované přestávky na jídlo a oddech, pak vykonával práci, která ze své povahy (být ve stěhu, být připraven) nemohla být přerušena.

Pro posouzení nároku zaměstnance je zcela irelevantní, zda během přestávek došlo či nedošlo k potřebě zásahu, tedy zda byl zaměstnanec někdy během přestávky „odvolán“ např. k hasičskému zásahu.

Doba, po kterou je zaměstnanec připraven zasáhnout, je pracovní dobou bez ohledu na to, zda k zásahu dojde či nikoli; takovou dobu je třeba považovat za **přiměřenou dobu na oddech a jídlo** podle § 88 odst. 1, věta druhá, zák. práce.

Práci, která si v těchto případech zaslouží spravedlivou odměnu, je pouhá připravenost zasáhnout, nikoli zásah samotný. **Zaměstnanci proto náleží odměna nejen za dobu, během níž vykonává pro zaměstnavatele práci,**

ale i za dobu, kdy je zaměstnavateli k dispozici připraven okamžitě zasáhnout. To samozřejmě nevylučuje, že doba takové „pohotovosti“, která je součástí pracovní doby, může být odměňována dle jiných zásad než doba běžného výkonu práce. **Neplacenou dobou odpočinku může být naopak pouze taková doba, se kterou může zaměstnanec nakládat dle své volné úvahy, tedy věnovat se oddechu a nebýt během této doby zaměstnavateli k dispozici.** 27. 10. 2021

Česká republika

NÁLEZ

Ústavního soudu
Jménem republiky

Ústavní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ludvíka Davida, soudkyně zpravodajky Kateřiny Šimáčkové a soudce Davida Uhlíře o ústavní stížnosti stěžovatele **P. S.**, zastoupeného JUDr. Dominikem Brůhou, Ph.D., advokátem se sídlem Koněvova 54/1107, Praha 3, proti rozsudku Nejvyššího soudu č. j. 21 Cdo 3521/2019-293 ze dne 24. 3. 2020 a proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 16 Co 30/2019-268 ze dne 20. 6. 2019, za účasti **Nejvyššího soudu a Krajského soudu v Ostravě** jako účastníků řízení a **Letiště Ostrava, a. s.**, se sídlem Mošnov 401, zastoupeného Mgr. Radimem Struminským, advokátem se sídlem Svornosti 86/2, Havířov, jako vedlejšího účastníka řízení, takto:

- I. **Rozsudkem Nejvyššího soudu č. j. 21 Cdo 3521/2019-293 ze dne 24. 3. 2020 a rozsudkem Krajského soudu v Ostravě č. j. 16 Co 30/2019-268 ze dne 20. 6. 2019 bylo porušeno základní právo stěžovatele na spravedlivou odměnu za práci dle čl. 28 Listiny základních práv a svobod ve spojení s právem na soudní ochranu dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.**
- II. **Tato rozhodnutí se proto ruší...**

Celé odůvodnění rozsudku naleznete na webu Ústavního soudu ČR [zde](#), nebo klikněte na ikonu loga soudu - je aktivní.

ÚSTAVNÍ
SOUD

...E. **Závěr 65.** Na základě všech výše uvedených argumentů Ústavní soud uzavírá, že napadenými rozhodnutími bylo porušeno právo stěžovatele na spravedlivou odměnu za práci dle čl. 28 Listiny ve spojení s právem na soudní ochranu dle čl. 36 odst. 1 Listiny. Ústavní soud proto podle § 82 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu vyhověl ústavní stížnosti a podle § 82 odst. 3 písm. a) tohoto zákona napadená rozhodnutí zrušil.

Poučení: Proti rozhodnutí Ústavního soudu se nelze odvolat.

Ludvík David
předseda senátu

V Brně dne 18. 10. 2021

Tiskovou zprávu k rozsudku naleznete také na webu Ústavního soudu ČR [zde](#), nebo klikněte na ikonu loga soudu - je aktivní.

ÚSTAVNÍ
SOUD

industriAll

EUROPEAN TRADE UNION

Jednání Výkonného výboru IndustriAll Europe 22.9.2021 schválilo uskutečnění společné dvou týdenní evropské akce s názvem „**Just Transition - Spravedlivý přechod**“, která začne v pondělí 25. října 2021 a bude končit o dva týdny později ve středu 10. listopadu.

Průmyslové, těžební a energetické odbory industriAll Europe a její členové podporují cíl klimatické neutrality do roku 2050 a uznávají potřebu zvýšené ambice do roku 2030. Máme omezený čas na to, abychom se vyhnuli nejhorším scénářům, které pracovníky a nejzranitelnější ve společnosti postihnou nejhůře.

Při podpoře Zelené dohody pro EU se evropští lídři zavázali, že nezbytná transformace bude mít spravedlivý přechod. Naléhavě potřebujeme, aby se tato rétorika proměnila v konkrétní plány a opatření, protože každý z našich členů a odvětví bude dekarbonizací našeho hospodářství a společnosti zasažen.

Evropští politici mají šanci, protože takzvaný balíček **Fit for 55** projde Evropskou radou a Evropským parlamentem.

„**Spravedlivý přechod**“, kdysi slogan odborové kampaně, se konečně dostal do společného jazyka evropských politiků a národních lídrů. Pro odbory znamená spravedlivá transformace předvídání a řízení změn, účast odborů je předpokladem – **„Nic o nás, bez nás“**.

► Co se stane? ◀

Během těchto dvou týdnů budou členské organizace IndustriAll Europe organizovat různé národní kampaně a akce. Doprovázet je budou kampaně na sociálních sítích vedených industriAll Europe. Akce na vnitrostátní a evropské úrovni budou vedeny pod společným logem, sloganem, vizualizací pěti klíčových požadavků odborů, hashtagem kampaně a šablonou plakátu pro akci s fotografií. Plánují se i videa s požadavky odborů, která budou zveřejněna na Twitteru a Facebooku.

► Jaké jsou konkrétní požadavky IndustriAll Europe? ◀

1. Spravedlivý přechod bude zajištěn pouze tehdy, budou-li zachována a vytvořena kvalitní pracovní místa.
2. Navzdory významu průmyslu a rozsahu probíhající transformace je třeba ještě provést podrobné mapování důsledků posunu směrem ke klimaticky neutrálním průmyslovým odvětvím na regionální úrovni. Pro-

gramy pro rekvalifikaci a prohlubování dovedností se musí přizpůsobit tak, aby zajistily přechody mezi pracovními místy. Vše ve spolupráci se sociálními partnery.

3. Předvídání změn a sociálního dialogu pro všechny pracovníky: Evropský parlament navrhl evropský právní rámec pro předvídání a řízení změn. Měl by zajistit právo pracovníkům spolurozhodovat během transformace na svých pracovištích a regionech.

4. Sada nástrojů práv k zajištění hladkého přechodu pro jednotlivé pracovníky: Aktivní politiky trhu práce se musí zabývat naléhavostí zajištění rekvalifikací a prohlubování dovedností. Každý zaměstnanec, bez ohledu na smlouvu, musí mít právo na kvalitní školení a celoživotní učení.

5. Spolupráce v oblasti politiky a výměna osvědčených postupů: Spravedlivý přechod proběhne na místní úrovni v regionálních ekonomikách a na pracovištích. Platforma spravedlivého přechodu by měla být rozšířena tak, aby pokrývala všechna odvětví ovlivněná evropskou Zelenou dohodou.

► Bez sociální dohody nebude žádná Zelená dohoda ◀

Politická nečinnost v rámci Just Transition má pro Evropu velká rizika. Vzhledem k počtu ohrožených pracovních míst a velikosti probíhající transformace by špatně zvládnutý přechod mohl vážně podkopat schopnost evropské Zelené dohody uspět.

► OS ECHO se společně s vámi zapojí do této kampaně ◀

Další informace, které obdržíme, vám budeme postupně zasílat emailem a budeme vás informovat na našich webových stránkách.

Ing. Lenka Jíchová, mezinárodní úsek OS ECHO

JUST TRANSITION NIC O NÁS, BEZ NÁS!

Dosažení spravedlivého přechodu vyžaduje hlas průmyslových pracovníků.

Evropská Unie

Evropský sociální fond

Operační program Zaměstnanost